

หน่วยที่ 2

ระบบการเขียนอักษรจีน

(汉语文字系统)

ตัวอักษรจีนเกิดจากการวาดภาพของคนโบราณในสมัยดึกดำบรรพ์ เรียกว่า “ อักษรภาพ ” (象形文字) สืบทอดมาไม่ต่ำกว่า 4,000 ปี ในช่วงแรกอักษรภาพมองดูก็จะรู้ความหมายได้ เพราะคล้ายของจริงมาก ดังนั้นระบบการเขียนของภาษาจีนจึงเป็นระบบการเขียนที่แสดงความหมาย ขณะที่ระบบการเขียนในภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ฯลฯ ที่แสดงการออกเสียง โดยที่รูปร่างของตัวอักษรไม่ได้แสดงความหมาย

ต่อมาในช่วงเวลาหลายพันปีมานี้ อักษรภาพได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ส่วนใหญ่ก็จะเป็นการลดจำนวนเส้นขีดให้น้อยลง และหันมาใช้เส้นตรงแทนเส้นโค้งที่เขียนยาก สุดท้ายกลายเป็นเครื่องหมายการเขียนไปแล้วอย่างเต็มตัว เหลืออักษรส่วนน้อยเท่านั้นที่ยังคงมีร่องรอยของอักษรภาพค่อนข้างชัดเจนจนถึงปัจจุบันนี้ เช่น 口 人 山

วิธีประดิษฐ์ตัวอักษรจีนหลัก ๆ มีอยู่ 4 วิธี

1. 象形字 อักษรภาพ คือการวาดภาพตามรูปร่างของสิ่งของที่มีอยู่จริง ส่วนใหญ่เป็นตัวหนังสือเดี่ยว นับเป็นอักษรที่เก่าแก่ที่สุด ถึงแม้ว่ามีจำนวนแค่ 5% ของตัวหนังสือที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน แต่ถือว่าสำคัญที่สุด เพราะถูกนำไปใช้เป็นส่วนประกอบของตัวหนังสือที่ประดิษฐ์ขึ้นในภายหลัง

日 水 火 月 木

2. 指事字 อักษรที่ใช้เครื่องหมายนามธรรมแสดงความหมาย ส่วนใหญ่เป็นตัวหนังสือเดี่ยว

上 下 天 三 本

3. 会意字 ตัวหนังสือผสมเพื่อแสดงความหมายใหม่ เป็นตัวหนังสือใหม่ที่ประกอบขึ้นมาจากตัวหนังสือเดี่ยวหรือส่วนประกอบของตัวอักษรสองตัว หรือสองตัวขึ้นไป และเกิดความหมายใหม่

木 => 林 แปลว่า ป่า

人 => 众 แปลว่า กลุ่มชน

亻, 木 => 休 แปลว่า พักผ่อน

田, 力 => 男 แปลว่า ผู้ชาย

日, 月 => 明 แปลว่า แสงสว่าง

ตัวหนังสือประเภทนี้มีเป็นจำนวนมาก เป็นตัวหนังสือผสมที่สร้างขึ้นจากตัวหนังสือเดียวหรือ
ส่วนประกอบของตัวหนังสือ

4. 形声字 ตัวหนังสือผสมที่แสดงทั้งความหมายและเสียง โดยประกอบขึ้นจากตัวหนังสือ
เดียวหรือส่วนประกอบของตัวหนังสือ ส่วนหนึ่งบอกความหมาย อีกส่วนหนึ่งบอกเสียง

บอกความหมาย		บอกเสียง		ตัวอักษร
女 (nǚ หญิง)	+	马 (mǎ ม้า)	=>	妈 (mā แม่)
口 (kǒu ปาก)	+	问 (wèn ประตู)	=>	问 (Wèn ถาม)
木 (mù ไม้)	+	古 (gǔ โบราณ)	=>	枯 (Kū เหี่ยว)
禾 (hé รวงข้าว)	+	中 (Zhōng กลาง)	=>	种 (Zhǒng g ปลูก)
辶 (เดินทาง)	+	井 (Jǐng บ่อน้ำ)	=>	进 (Jìn เข้า)
饣 (อาหาร)	+	包 (Bāo ห่อ)	=>	饱 (Bǎo อิ่ม)
氵 (น้ำ)	+	可 (Kě ได้)	=>	河 (Hé แม่น้ำ)
氵 (น้ำ)	+	羊 (Yáng แพะ, แกะ)	=>	洋 (Yáng มหาสมุทร)

ตัวหนังสือประเภทนี้มีมากกว่า 80% ของตัวหนังสือจีนทั้งหมด

เส้นขีดต่างๆ ของตัวหนังสือจีน (笔画)

横 => 一 เช่น 十

เส้นขวาง

竖 => | เช่น 中

เส้นตั้ง

撇 => 丿 เช่น 八

เส้นลากซ้าย

捺 => ㇇ เช่น 人

เส้นลากขวา

点 => 丶 เช่น 主

จุด

提 => ㇇ เช่น 块

เส้นตวัดจากซ้ายขึ้นขวา, เส้นยก

横折 => 𠃍 เช่น 口

เส้นขวางหักลง

横折钩 => 𠃊 เช่น 月

เส้นขวางหักลงงอซ้าย

竖钩 => 亅 เช่น 小

เส้นตั้งงอซ้าย

横撇 => ㇇ เช่น 水

เส้นขวางลากซ้าย

横钩 => ㇇→ เช่น 买

เส้นขวางงอลง

竖弯钩 => ㇇ L เช่น 已

เส้นตั้งหักขวางขึ้น

撇折 => ㇇ L เช่น 么

เส้นลากซ้ายหักขวาขึ้น

竖提 => ㇇ L เช่น 民

เส้นตั้งงอขวา

竖折 => ㇇ L เช่น 山

เส้นตั้งหักขวายาว

撇点 => ㇇ < เช่น 女

เส้นลากซ้ายจุดยาว

竖折折钩 => ㇇ L ㇇ เช่น 与

เส้นตั้งหักขวาหักลงงอซ้าย

斜钩 => ㇇ ㇇ เช่น 戈

เส้นเฉียงขวางขึ้น

横撇弯钩 => ㇇ 3 เช่น 队

เส้นขวางหักซ้ายเฉียงขวาหักซ้ายขึ้น

横折提 => ㇇ เช่น 计

เส้นขวางหักลงอขวาวขึ้น

弯钩 => ㇏ เช่น 家

เส้นโค้งงอซ้ายขึ้น

横折弯钩 => ㇇ ㇏ เช่น 九

เส้นขวางหักลงหักขวางอขึ้น

竖弯 => ㇏ เช่น 四

เส้นตั้งหักขวา

横折弯 => ㇇ เช่น 朵

เส้นขวางหักลงหักขวา

横折折折钩 => ㇇ ㇏ เช่น 乃

เส้นขวางหักซ้ายหักขวาวหักลงอซ้ายขึ้น

横斜钩 => ㇇ ㇏ เช่น 飞

เส้นขวางหักลงเอียงขวางอขึ้น

横折折撇 => ㇇ ㇏ เช่น 及

เส้นขวางหักซ้ายหักขวาลากซ้าย

竖折撇 => ㇏ ㇏ เช่น 专

เส้นตั้งหักขวาลากซ้าย

竖折折 => ㇏ ㇏ เช่น 鼎

เส้นตั้งหักขวาลากซ้าย

横折折 => ㇇ เช่น 凹

เส้นขวางหักลงหักขวามุมแหลม

横折折折 => ㇇ เช่น 凸

เส้นขวางหักลงหักขวาหักลง

กฎเกณฑ์ในการเขียนตัวหนังสือจีน

1. เส้นขวางก่อนเส้นตั้ง เช่น 十
2. ลากซ้ายก่อนลากขวา เช่น 八
3. จากข้างบนถึงข้างล่าง เช่น 三
4. จากซ้ายไปขวา เช่น 你
5. จากนอกเข้าไปใน เช่น 月
6. จากนอกเข้าหาในเสร็จแล้วจึงปิด เช่น 日
7. เส้นกลางก่อนซ้ายขวา เช่น 小

เพิ่มเติม

1. มีจุดอยู่ขวาบนหรือข้างใน ให้เขียนทีหลัง เช่น 发、又
2. มีเส้นขีดล้อมที่ด้านซ้ายและล่าง ให้เขียนจากในออกมานอก เช่น 远、延
3. ด้านบนไม่ปิด ให้เขียนจากในออกมานอก เช่น 凶、函
4. ด้านขวาไม่ปิด ให้เขียนจากบนเข้าไปใน เสร็จแล้วเขียนซ้ายกับล่าง เช่น 区、医

เหียน จิ่งเหวิน. 2555. ภาษาจีนระดับต้น 1 (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)